

- g.** дозвіл на тимчасове проживання і перебувають у шлюбі, укладеному з громадянином Польщі,
- h.** дозвіл на тимчасове проживання з метою здійснення господарської діяльності, наданий з огляду на продовження господарської діяльності, що вже ведеться, на підставі запису до реєстру CEIDG,
- i.** користуються в Польщі тимчасовим захистом,
- j.** мають дійсну Карту поляка,
- k.** є членами сім'ї громадян ЄС,
- l.** перебувають на території Польщі на підставі штампа в закордонному паспорті, який підтверджує подання документів на отримання дозволу на тимчасове проживання, дозволу на постійне проживання, дозволу на проживання довгострокового резидента ЄС – якщо безпосередньо перед поданням заяви вони мали право розпочати і здійснювати господарську діяльність на підставі, вказаній у пунктах с) і g).

ЩО ЗРОБИТИ В СИТУАЦІЇ, ЯКЩО Я НЕ ПІДПАДАЮ ПІД ЖОДНУ З ПЕРЕРАХОВАНИХ ВИЩЕ ГРУП ІНОЗЕМЦІВ, АЛЕ ХОЧУ ВЕСТИ ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ?

Якщо ви – іноземець, але не підпадаєте під жодну з вказаних вище груп, ви не можете вести господарську діяльність у формі господарського товариства-об'єднання осіб: повного і партнерського товариства, а також як фізична особа на підставі запису в реєстрі **CEIDG** – крім випадків, коли міжнародними договорами передбачено інше⁵.

З другого боку, ви можете вести господарську діяльність в Польщі у формі інших господарських товариств: командитного, командитно-акціонерного, товариства з обмеженою відповідальністю та акціонерного товариства. Ви можете також приєднатися до таких товариств і придбавати їх частки чи акції⁶. Однак володіння частками чи акціями в господарському товаристві – об'єднанні капіталів або членство в його правлінні не означає автоматичного отримання прав на легальне перебування на території Польщі. Слід також пам'ятати, що **дозвіл на роботу** далі буде потрібним, якщо у зв'язку з виконанням функцій у правлінні господарського товариства – об'єднання капіталів⁷ ви перебуватимете в Польщі понад **6 місяців** упродовж **12-місячного періоду**⁸!

⁵ П. 3 ст. 4 Закону від 6 березня 2018 р. (...).

⁶ П. 3 ст. 4 Закону від 6 березня 2018 р. (...).

⁷ А саме в правлінні юридичної особи, вписаної до реєстру підприємств, або такої, що є господарським товариством – об'єднанням капіталів на етапі організації, або у зв'язку з веденням справ командитного товариства або командитно-акціонерного товариства в якості повного учасника, або у зв'язку з наданням йому прокури.

⁸ Пп. 2 п. 1 ст. 88 Закону від 20 квітня 2004 р. «Про підтримку зайнятості та інститути ринку праці».

Фонд “Польський міграційний форум” (Fundacja Polskie Forum Migracyjne)

З 2007 року ми допомагаємо іноземцям,

що проживають у Польщі, і діємо

на користь міжкультурного діалогу.

вул. Шпітальна (Szpitalna), 5/14, Варшава

Тел. +48 22 110 00 85, +48 692 913 993

Пн-пт з 10.00 до 17.00

Номер KRS: 0000272075

info@forummigracyjne.org

zapisy@forummigracyjne.org

www.forummigracyjne.org

У нашій організації (PFM) ми надаємо поради й консультації на тему:

- легалізації перебування в Польщі,
- роботи і працевлаштування в Польщі,
- відкриття одноосібної господарської діяльності та товариства з обмеженою відповідальністю,
- соціального й медичного страхування (ZUS),
- ринку праці в Польщі.

Ви можете записатися на зустріч у нашій організації (PFM) з:

- психологом – дитячим і для дорослих,
- консультантом з питань профорієнтації і працевлаштування,
- юристом,
- консультантом з питань розвитку і відкриття бізнесу,
- асистентом з питань інтеграції.

Безпечна гавань.

Проект „Підтримка інтеграції іноземців в Мазовії” фінансується спільно з Національною програмою Фонду притулку, міграції та інтеграції.

Вся відповідальність лежить на авторі. Європейська Комісія і Міністерство Внутрішніх Справ і Адміністрації не несуть відповідальності за використання наданої інформації.

РОБОТА І ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНОЗЕМЦЯМИ ПІСЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ І ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ У ПОЛЬЩІ

РОБОТА І ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНОЗЕМЦЯМИ ПІСЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ

Іноземці, які закінчили навчання у рамках деяких форм освіти в Польщі, отримують особливі права, що стосуються працевлаштування в Польщі.

ЧИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В ПОЛЬЩІ Я ЗМОЖУ ПРАЦЮВАТИ БЕЗ НЕОБХІДНОСТІ ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛУ НА РОБОТУ?

Не завжди буде така можливість. Лише іноземці-випускники деяких типів польських навчальних закладів звільнені від обов'язку отримання дозволу на працевлаштування¹. Звільнення від обов'язку отримання дозволу на роботу стосується **виключно** випускників **польських (або таких, де навчання ведеться польською мовою):**

- **вищих навчальних закладів (studiów wyższych*)** із стаціонарною формою навчання,
- **докторантури (studiów doktoranckich*,** в Україні цьому терміну відповідає аспірантура) **із стаціонарною формою навчання**

*у польських вищих навчальних закладах, у наукових інститутах Польської академії наук або науково-дослідних інститутах, що функціонують на підставі норм про науково-дослідні інститути; а також

- післягімназійних шкіл.

Пам'ятайте, що слід задокументувати можливість праці в Польщі без необхідності отримання дозволу на працевлаштування шляхом надання суб'єкту, який вас працевлаштовує, диплому або свідоцтва про закінчення навчального закладу.

ЩО ТАКЕ ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ ІЗ СТАЦІОНАРНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ?

Вищі навчальні заклади – це заклади першого ступеня (рівня) вищої освіти, заклади другого ступеня вищої освіти та заклади з повним магістерським циклом. Своєю чергою, стаціонарна форма навчання – це форма навчання, в рамках якої як мінімум половину балів за Європейською системою трансферу оцінок (ECTS), на які поширюється програма навчання, можна отримати в рамках занять з безпосередньою участю викладачів вишів або інших осіб, що ведуть заняття, і студентів. Звільнення від обов'язку отримання дозволу на працевлаштування стосується **випускників як публічних, так і непублічних** вищих навчальних закладів із стаціонарною формою навчання.

Звільнення від обов'язку отримання дозволу на працевлаштування **не стосується іноземців, які є випускниками вищих навчальних закладів із нестаціонарною формою навчання, такою як, зокрема, вечірня, заочна форми навчання, екстернат.**

ЩО ТАКЕ ПІСЛЯГІМНАЗІЙНА ШКОЛА (SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA)?

У Польщі в результаті змін у системі освіти, що були впроваджені в 2017 р., вже немає гімназій, а також післягімназійних шкіл. Тепер відповідником післягімназійної школи є післяпочаткова школа (szkoła ponadpodstawowa). Проте законодавець не змінив – незважаючи на проведену реформу – норм постанови, яка звільняє частину випускників від обов'язку отримання дозволу на працевлаштування. Цей нормативно-правовий акт досі згадує про випускників «післягімназійних шкіл». Отже, у Польщі в цьому контексті маються на увазі як випускники:

1) післягімназійних шкіл², тобто:

- **трирічного базового профтехучилища (szkoły zawodowej),**
- **трирічного загальноосвітнього ліцею (liceum ogólnokształcącego),**
- **чотирирічного технікуму (technikum),**
- **післяліцейної школи (szkoły policealnej)** для осіб, що мають середню освіту, з періодом навчання максимально 2,5 роки,
- **трирічної спеціальної школи,** яка готує до праці, для учнів з розумовою відсталістю та учнів з інвалідністю, закінчення якої уможлиблює отримання свідоцтва, що підтверджує підготовку до праці,

так і

2) післяпочаткових шкіл³, тобто:

- чотирирічного загальноосвітнього ліцею (liceum ogólnokształcącego),
- п'ятирічного технікуму (technikum),
- трирічної галузевої школи (szkoły branżowej) I ступеня,
- **трирічної спеціальної школи, яка готує до праці,**
- **дворічної галузевої школи (szkoły branżowej) II ступеня,**
- **післяліцейної школи (szkoły policealnej)** для осіб, які мають середню освіту або середню галузеву освіту, з періодом навчання максимум 2,5 роки.

ЧИ ЗАКІНЧЕННЯ ПІСЛЯЛІЦЕЙНОЇ ШКОЛИ ДАЄ МЕНІ ПРАВО ПРАЦЮВАТИ В ПОЛЬЩІ БЕЗ ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛУ НА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ?

Так. Як випускник польської післяліцейної школи – незалежно від того, **чи це публічна школа, чи непублічна, а також від того, чи це була стаціонарна, чи заочна форма навчання – іноземець звільнений від обов'язку отримання дозволу на працевлаштування на території Польщі. Вам не треба також мати заяву про доручення виконання праці іноземцю (oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi), вписану до обліку заяв повітовим центром зайнятості. Однак важливо, щоб це була післяліцейна школа, внесена до відповідного реєстру. Реєстр шкіл і навчальних закладів знаходиться за адресою: <https://rspo.men.gov.pl/> та на веб-сайтах відповідного управління освіти.**

ЯКЩО Я ЗАКІНЧУ В ПОЛЬЩІ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД, ЧИ ЗМОЖУ Я ВЕСТИ ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ?

На жаль, норми польського законодавства не передбачають пільг у сфері ведення господарської діяльності іноземцями, які є випускниками польських начальних закладів, – так, як це передбачено, наприклад, у випадку роботи за наймом. Отже, в даному випадку застосовуються загальні норми.

У ЯКОМУ ВИПАДКУ, В ТАКОМУ РАЗІ, Я ЯК ІНОЗЕМЕЦЬ МОЖУ ВЕСТИ ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ У ПОЛЬЩІ?

Іноземці можуть вести господарську діяльність у Польщі на таких же засадах, як і громадяни Польщі⁴, якщо:

- 1) вони є громадянами держав-членів ЄС або держав-членів EFTA (Європейської асоціації вільної торгівлі),**
- 2) мають у Польщі:**
 - a.** дозвіл на постійне проживання,
 - b.** дозвіл на проживання довгострокового резидента ЄС,
 - c.** дозвіл на тимчасове проживання з метою навчання у вищих навчальних закладах або з метою возз'єднання з сім'єю, або для іноземців і членів їх сімей, що мають дозвіл на проживання довгострокового резидента ЄС, наданий іншою державою ЄС,
 - d.** статус біженця,
 - e.** додатковий захист,
 - f.** згоду на перебування з гуманітарних міркувань або згоду на толерантне перебування,

¹ Відповідно до п. 15 § 1 Постанови Міністра праці і соціальної політики від 21 квітня 2015 р. щодо випадків, у яких доручення виконання праці іноземцю на території Республіки Польща допускається без необхідності отримання дозволу на працевлаштування.

² Пп. 3 п. 1 ст. 9 Закону від 7 вересня 1991 р. «Про систему освіти» в редакції від 31 серпня 2017 р.
³ Пп. 2 п. 1 ст. 18 Закону від 14 грудня 2016 р. «Про освіту».

⁴ П. 2 ст. 4 Закону від 6 березня 2018 р. «Про порядок участі закордонних підприємців та інших закордонних осіб у господарському обороті на території Республіки Польща».